

Danunder vegn il cranz d'advent?

DA FLAVIA HOBI

■ **Ch'il chalender d'advent gida dad embellir – cunzunt als uffants – ils dis fin Nadal n'è betg nunenconuschent. L'emprim chalender d'advent è naschi l'onn 1908 en Germania, concretamain a Minca.** Quai grazia al litograf Gerhard Lang tras animar ils uffants da tagliar or 24 maletgs per lura tatgar si quels. Pir dapi ils onns 50 datti ils chalenders d'advent uschia sco nus enconuschain els, cun portas e dulscharias ch'èn tar in u l'auter forsa pli spert davent che quai che la festa da Nadal è qua.

Sper ils chalenders d'advent datti er anc insatge auter per dumbrar ils dis fin Nadal. Mintg'onn fa i surstar quant bels cranz d'advents che vegnan creads – jau sezza hai ni la pazienza ni il talent da far quai. Oriundamain ha il cranz d'advent sias ragischs en l'onn 1839, quai pervia dal teolog e pedagog Johann Hinrich Wichern. Dapi 1833 ha el manà la chasa cun il num «Das Rauhe Haus», ina fundaziun per uffants socialmain disfavourisads. Per scursanir als uffants il temp fin Nadal aveva Wichern in'idea. El ha premdi ina roda da lain e creà l'emprim cranz d'advent cun 19 chandailas pitschnas da color cotschna per ils lavurdis e quatter grondas chandailas alvas per las dumengias. Pli tard ha Johann Hinrich Wichern lura fatg quai sin in rintg da lain, il qual el ha onns suenter anc ornà cun daschs. Il verd dals daschs stat sper la vita era per speranza. En bleras culturas vala il cranz sco simbol da victoria e cun il cranz – u eba la victoria – sa musasa era la glisch, represchentada tras las chandailas. «Das Rauhe Haus» che porchia tgira e furmazion per carstgauns en ed enturn Hamburg exista per cas anc oz, e là vegn era celebrà il temp fin Nadal cun



Far sez in cranz d'advent n'è betg uschè simpel... temp e creatividad èn dumandads!

FOTO F. HOBI

il cranz d'advent original sco da ses inventader (www.rauheshaus.de). E sche la 4. chandaila brischa stuess lura era bain-

baud arrivar il bambin – tut tenor il pled latin «adventus» u per rumantsch «arri-vada».